

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΓΩΓΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ „ „ 3:50

ΕΚΑΪΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
29—Γραφεῖον ὁδ. Βουλῆς—29

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑΙ

ΦΥΣΙΚΑΙ ΑΙΤΙΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

[Ἐπιστολὴ τοῦ δόκτορος Σίμφων, μέλους τῆς βασιλικῆς ἐταιρίας τῆς Σκωτίας, καθηγητοῦ τῆς ιατρικῆς σχολῆς τοῦ Ἐδιμβούργου, ἱατροῦ τῆς βασιλείας τῆς Σκωτίας, ἐφευρετοῦ καὶ αἰτίου τῆς χρήσεως τοῦ χλωροφορμίου].

Εἶνε δέκα ἢ δώδεκα ἔτη ἀπ' οὗτου ἀνέγνων κατὰ πρώτην φοράν τὸ ὥραϊον ἔργον τοῦ διδάκτορος Στροῦδ ἐπὶ τῆς φυσικῆς αἰτίας τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ. Μοὶ ἀφῆκε βαθεῖαν ἐντύπωσιν, καὶ μίαν πεποιθήσιν τὴν ὁποίαν ποσῶς δὲν ἐκλόνησεν ἡ ἀνάγνωσις ἔργων πλεον προσφάτων δεδημοσιευμένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας.

Ἡ γνώμη ἡ ὁποία ἀποδίδει τὸν θάνατον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν λυτρωτοῦ, ἱατρικῶς ἐννοουμένη, εἰς πλήγωμα ἢ ῥῆξιν τῆς καρδίας δὲν ἐμπορεῖ νὰ ᾔη ἀπολύτου τινὸς βεβαιότητος· οὐχ ἦτον ἀποβλέψασα βεβαίως εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις τοῦ θανάτου τούτου, παρουσιάζει χαρακτηριστὰ ὑψηλοτάτης πιθανότητος.

Θέλω προσπαθῆσαι ἐν τισι συντόμοις προτάσεις, νὰ ἀναπτύξω τοὺς λόγους τούτου.

I. Ὁ θάνατός του δὲν ὑπῆρξε μόνον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σταυρώσεως· διότι: 1ον τὸ χρονικὸν διάστημα ἦτο λίαν βραχύ· ἄνθρωπος εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας, ὡς ὁ Χριστός, καταδεδικασμένος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς βσχάνου, δὲν θά ἀπέθνησκεν ἐντὸς ἑξ ὥρων· θά ἐπέζη μέχρι τῆς δευτέρας ἢ τρίτης ἡμέρας, καὶ μάλιστα περισσότερον καιρὸν ἀκόμη· 2ον τὰ φαινόμενα ἅτινα συνώδευσαν τὸν θάνατόν του ἦσαν διάφορα ἐκείνων τὰ ὁποία παρατηρεῖ τις εἰς παρομοίαν περίπτωσιν. Ὁ σταυρωθεὶς ἀπέθνησκε, πρῶτον πασίγνωστον, ὑπὸ βαθμιαίας ἀτονίας· ἡμβλύνετο βραδέως, καὶ ὅτε αἱ δυνάμεις του ἐμμηδενίζοντο ἔχανε γνωριμίαν. Ὅλον τὸ ἐναντίον, ὁ Ἰησοῦς ἐκράξεν ὑψηλῇ τῇ φωνῇ

καὶ ὠμίλησε κατ' ἐπανάληψιν, πιθανῶς ὀλίγα λεπτὰ πρὸ τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς.

II. Εἶνε, νομίζω, ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσωμεν θάνατον ἐπίσης αἰφνίδιον ὑπ' οὐδενὸς φυσικοῦ πάθους ἐγνωσμένου, ὅποιον τὸ πλήγωμα τοῦ ἐγκεφάλου, τῶν πνευμόνων ἢ παντὸς ἄλλου ὀργάνου οὐσιώδους εἰς τὴν ζωὴν, ἂν δὲν εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ δύο ἀκόλουθα εἶδη: 1ον παύσις αἰφνίδιος τῆς καρδιακῆς κινήσεως, ἀποτέλεσμα λειποθυμίας θανατηφόρου, 2ον ἢ ῥῆξις τῶν μερῶν τῆς καρδίας, ἢ τῶν χονδρῶν ἀρτηριακῶν ἀγγείων τῶν ἀπ' αὐτῆς πηγαζόντων. Ὅθεν,

III. Τὰ συμπτώματα τὰ ὁποία συνοδεύουν τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πρὸ πάντων ἡ μεγάλη κραυγὴ τὴν ὁποίαν ἀφῆκε παραδοῦς τὸ πνεῦμα, δεικνύουν ὅτι ὁ θάνατος δὲν ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα θανατηφόρου λειποθυμίας, ἢ ἀπλῆς παύσεως τῆς καρδιακῆς κινήσεως τῆς προξενουμένης ὑπὸ τῆς λειποθυμίας.

IV. Ἐξ ἄλλου μέρους, τὰ συμπτώματα ταῦτα ἦσαν τὰ αὐτὰ τὰ ὁποία παρατηρήθησαν εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ῥήξεως τῶν ἐσωτερικῶν μερῶν τῆς καρδίας. Οὕτως, ἐν τῇ τελευταίᾳ συγγράμματι ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν τῆς καρδίας, ὁ σοφὸς δόκτωρ Οὐάλογ, καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Λονδίνου, πραγματευόμενος περὶ τῶν δεικτικῶν συμπτωμάτων τοῦ εἶδους τούτου τοῦ θανάτου, σημειοῖ ταῦτα: «Ὁ ἀσθενὴς φέρει αἶφνης τὴν χεῖρα εἰς τὸ στήθος του, ἐκβάλλει φωνὴν ὀξεῖαν, κτλ.» Ἡ ταχύτης τοῦ θανάτου ὅστις ἐκ τούτου ἐπάγεται ἀλλάζει κατὰ τὸ πλάτος καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνοίγματος τοῦ παραγομένου ὑπὸ τῆς ῥήξεως· ἀλλὰ συνήθως ὁ θάνατος εἶνε σχεδὸν ἄμεσος, κατὰ συνέπειαν τῆς χύσεως τοῦ αἵματος τὸ ὅποιον, ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς καρδίας, ἐκφεύγει εἰς τὸ περικάρδιον ἢ τὸν πλατὺν μεμβρανώδη σάκκον ὅστις τὴν περιτυλίσσει. Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ πάθους τούτου θανόντας εὖρον ἐνίοτε, μετὰ τὸν θάνατον

μὴν, δύο ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρες οὐγγίαις αἵματος, ἢ καὶ περισσότερον, ἐπισσωρευμένον εἰς τὴν κοιλότητα καὶ ἀποσυντεθειμένον εἰς δύο λίαν διακεκριμένα μέρη: ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς μάζαν κοκκίνην πεπηγμένην, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς διαυγὴ ὁρρόν, ἄλλως δὲ εἰπεῖν «εἰς αἷμα καὶ εἰς ὕδωρ» — καθὼς τὸ παρατηρεῖ τις μετὰ τὴν συνήθη ἐγχείρησιν φλεβοτομίας, ὅτε τὸ αἷμα εἶνε συνηθροισμένον εἰς λεκάνην.

V. Οὐδεὶς ἱατρός, διωρισμένος εἰς δικαστικὴν ἐμπειρικὴν ἐξέτασιν, δὲν θά ἐτόλμα νὰ βεβαιώσῃ, μετὰ τὰ μόνον συμπτώματα τὰ προηγηθέντα τοῦ θανάτου, ὅτι ἄτομόν τι ἀπέθανεν ὑπὸ καρδιακῆς ῥήξεως. Ἡ αὐτοψία δύναται μόνη νὰ προμηθεύσῃ ἀπόδειξιν μὴ ἐξαιρέσιμον. Εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους αἱ ἀνατομαὶ αὗται δὲν ἐζησκοῦντο. Ἀλλ' ἡ εὐαγγελικὴ διήγησις, διὰ τῶν λεπτολόγων καὶ ἐντύπων προξενουσῶν λεπτομερειῶν τῆς ἀναπληροῦσα τὴν μαρτυρίαν ἡ ὁποία μᾶς ἐλλείπει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοῦτο «ἡ πλατεία αὕτη πληγὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ λόγχη τοῦ Ῥωμαίου στρατιώτου, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀπότομον ἀνατομὴν γενομένην ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ Σωτῆρος». Ἡ τομὴ αὕτη προὐκάλεσε χύσιν «αἵματος καὶ ὕδατος» ἀρκετὰ σημαντικὴν ὥστε νὰ ἐκπλήξῃ τὸν ἀπόστολον Ἰωάννην, ὅστις ἵστατο εἰς ἀπόστασιν τινα. Ὅθεν, νομίζω ἀδύνατον νὰ ἐξηγήσω τὸ φαινόμενον τοῦτο τοιοῦτον, ὁποῖον περιεγράφῃ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου τούτου, ἄλλως ἢ διὰ τῆς ἐπισωρεύσεως τοῦ αἵματος, τοῦ χυθέντος ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περικαρδίου συνεπεία τῆς καρδιακῆς ῥήξεως, καὶ ἔπειτα ἀποσυντεθειμένου, καθὼς συμβαίνει συνήθως εἰς τὸ ἐκκεχυμένον αἷμα, εἰς δύο μέρη: 1ον εἰς θρόμβον κόκκινον, καὶ 2ον εἰς ὑδατώδη ὁρρόν. Μὲ τοιοῦτους ὅρους, ἡ παρακέντησις τοῦ περικαρδίου, τοῦ φουσκωμένου ὑπὸ τοῦ ῥευστοῦ, ὤφειλεν ἀναγκαίως νὰ παράξῃ ἄμεσον κένωσιν τοῦ περιεχομένου του ὑπὸ σχῆμα θρόμβου αἵματος καὶ ὁρροῦ ὑδατώδους, ἀνταποκρινομένην ἀκριβῶς εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ εὐαγγελιστοῦ «εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ». Ἐκεῖνο εἶνε φαινόμενον τὸ ὁποῖον οὐδὲν φυσικὸν συμβᾷν οὔτε οὐδὲν ἄλλο εἶδος θανάτου δὲν θά ἠδύνατο, τὸ ἐπαναλαμβάνω. νὰ ἐξηγήσῃ ἢ νὰ καταστήσῃ πιθανόν.

VI. Ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι αἱ ζωηρὰ συγκινήσεις καὶ τὰ πάθη βλάπτουν τὴν καρδιακὴν ἁρμοσίαν, καὶ προκαλοῦν παλμούς, λειποθυμίας κτλ. Ὅτι αἱ συγκινήσεις καὶ τὰ πάθη ταῦτα, φθάνοντα εἰς ὑψηλότατον βαθμὸν ἐντάσεως, παράγουν ἐνίοτε, ἂν καὶ σπανίως, ῥῆξιν τῶν ἐσωτερικῶν μερῶν τῆς καρδίας: τοῦθ' ὅπερ ἀπεδείχθη δι' ἀριθμοῦ ἱατρικῶν γνωμῶν ἐπὶ τῶν παθῶν τοῦ ὀργάνου τούτου.

Ὅθεν, ἂν ποτε καρδιά ἀνθρώπου διερράχῃ πρᾶγματι, ὑπὸ μόνου τοῦ ὑπερβολικοῦ πόνου, τοῦτο ὑπῆρξε βεβαίως—δυνάμεθα νὰ τὸ βεβαιώσωμεν ἐκ τῶν προτέρων—τὸ τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν, κατὰ τὰς ὥρας ταύτας σκοτεινῆς ἀγωνίας καθ' ἣν ἐγένετο «ἀρχὴ δι' ἡμᾶς» καθ' ἣν «ἔλαβεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἡμετέρας χαυνώσεις καὶ ἐπεφορτίσθη τῶν ἡμετέρων πόνων» καθ' ἣν διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ἁμαρτίαν, ἔφερεν ἐν τῷ

σώματί Του τὴν καταδίκην τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Δύναται τις νὰ ἐκφράσῃ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γνώμης ἐπιχειρήματα θεολογικὰ ὡς καὶ ἐπιστημονικοὺς λόγους. Γνωρίζετε τὰ πρῶτα ἀπείρως καλλίτερον ἐμοῦ. Ἐπιτρέψατέ μοι μόνον τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις:

VII. Ἐὰν ὀφείλωμεν νὰ λάβωμεν ἐν τῷ τέλει τῆς ἐπιστολῆς τὰς τόσον ἀκριβεῖς καὶ τόσον λεπτολόγους προρρήσεις τῶν ψαλμῶν ΚΒ'. καὶ ΕΘ'.: τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς περιστάσεις τοῦ θανάτου Του ὁποῖοι οἱ «διέτρησαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μου»· «διεμοιράσαντο τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον» (α.), διατὶ νὰ μὴ παρατηρήσωμεν εἰμὴ τὰς μεταφορὰς ἐν ταῖς ἄλλαις ταύταις ὁμολογίαις τῶν ἰδίων ψαλμῶν ἀπὸ ὄνειδος διέρρηξέ μου τὴν καρδίαν», «ὡς κηρὸς ἡ καρδιά μου ἐστὶ διελύθη ἐν τοῖς σπλάγχχνοις μου».

VIII. Ὁ παραχθὴς διὰ τῆς σταυρώσεως θάνατος δὲν ἦτο θάνατος φυσικός· ὑπῆρχεν ὀλίγον ἢ τίποτε αἷμα χυμένον. Αἱ σάρκες ἦσαν τετριμέναι· ἀλλ' αἱ πληγαὶ τοῦ εἶδους τούτου δὲν αἱματόνονται συνήθως, ἐκτὸς ἂν τὰ καρφία ἐβλαπτον τὰ ἄκρα μόνον, ἐνθα δὲν ἀρικνεῖται οὐδὲν χονδρὸν ἀγγεῖον, ἐκλείον δὲ αὐτὰ μόνον ἀναγκαίως τὰ ἀνοίγματα τὰ ὁποῖα ἦνοιγον. Ὅθεν, ἡ Γραφή εἶνε πλήρης ὁμολογιῶν καὶ συμβόλων τὰ ὁποῖα συνεμφαίνουσιν ὅτι ἡ ἐξάλειψις τῶν ἁμαρτιῶν ὤφειλε νὰ πληρωθῇ διὰ τῆς χύσεως τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἄνευ χύσεως αἵματος, δὲν ὑπάρχει ποσὴς ἄφεσις ἁμαρτιῶν. Ἡ ἔκχυσις αὕτη ἔλαβε χώραν, ἐν τῇ κατὰ γράμμα σημασίᾳ τῆς λέξεως, ἂν, ὡς νομίζομεν, τὸ ἄμεσον αἷτιον τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξεν ἡ ῥῆξις τῆς καρδίας καὶ ἡ ἐσωτερικὴ αἱμορραγία ἧτις ἔπεται ἐκ τούτου.

Μοὶ ἐφάνη πάντοτε, δὲν ἠξέυρω ἂν κρίνω ὡς ἱατρός, ὅτι ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ προσθέτει ἀπείρους εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀξιοθαυμάστου θυσίας τῆς γενομένης δι' ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἄν τι ἐγένετο διὰ νὰ μᾶς προσβάλῃ ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ νὰ συγχύσῃ τὸν νοῦν ἡμῶν, εἶνε βεβαίως ἡ ἀπειρος αὕτη καὶ ὑπεράνθρωπος ὑποταγὴ, μετὰ τῆς ὁποίας ὁ θεάνθρωπος ἠλευθέρωσε τὸ σῶμά Του διὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ ὅλας τὰς φοβίας τῆς σταυρώσεως. Ἀλλ' ἡ ἐκπληξίς ἡμῶν, τὸ θάμβος ἡμῶν αὐξάνει ἀκόμη, ὅταν σκεπτώμεθα ὅτι ὑπομένουν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν τὴν σκληροτέραν καὶ φοβεροτέραν βάσανον, δὲν ἀπέθανεν ὑπὸ τῆς βρασάνου ταύτης· ὅτι τὸ σῶμά του ἐνίκηθη ὅχι ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ πόνου, ἀλλ' ὑπὸ ἄλλου τινὸς πολὺ δυνατωτέρου καὶ φοβερωτέρου, τοῦ ὁποίου ἡ ἔδρα ἦτο ἐν τῇ ψυχῇ του. Τὰ μέρη τῆς σαρκὸς τῆς καρδίας του—τὰ ὁποῖα ἦσαν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας Του—διερρήχθησαν καὶ διελύθησαν ὅτε «ἠλευθέρωσε τὴν ψυχὴν Του ἀπὸ τοῦ θανάτου» διὰ νὰ μᾶς ἐξαγοράσῃ, καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τοῦ σκότους καὶ ἐργασίας τῆς ψυχῆς

Του» ὑπῆρξε χιλιάκις φοβερωτέρη καὶ πικροτέρη ἢ αἱ βάραι αὐταὶ τοῦ σταυροῦ.

Ἐν Ἑρακλείῳ Κρήτης

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Σ. Ν. Π.)

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Περὶ ζωϊκῆς θερμασίας

I

Γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἀναπνοὴ οὐδὲν ἕτερον εἶναι ἢ ἡ ἐπαφὴ καὶ ἐπίδρασις τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ὀξυγόνου ἐν τῇ ζωϊκῇ οἰκονομίᾳ καὶ ἡ ἐκφορὰ τῶν ἐν τῷ αἵματι ἀχρήστων ἀερίων, δηλ. τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος κλπ. Συνεπεία τούτου παράγεται ἐν τῷ σώματι ἡμῶν ζωϊκὴ θερμασία, ἥτις ἀκοίμητος μένει, ἐπειδὴ καὶ ἡ εἰσαγωγή τοῦ ὀξυγόνου διηνεκῆς ἐστὶ· οἱ διάφοροι δὲ βαθμοὶ τῆς θερμασίας ἢ θερμότητος καλοῦνται θερμοκρασία.

Ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματος ἡμῶν εἶναι σταθερὰ, παραλλάσσουσα κατὰ τὰς διαφόρους χώρας τοῦ ὁργανισμοῦ, εἰς τὰ κατ' ἐπιπολὴν μέρη ἀνερχομένη εἰς 37°, εἰς δὲ τὰ βαθύτερον κείμενα αὖξαι κατὰ 3 ἢ 4° βαθμοῦς, καὶ τέλος ἡ τῶν ἄκρων εἶναι σμικρὸν ταπεινωτέρα, καὶ τοῦτο διότι ταῦτα ἐκτίθενται εἰς ἐπιστήμους θερμότητος ἀπωλείας. Ὅπως δὲ διατηρῆται ἡ θερμότης ἡμῶν καὶ ἀνθίσταται κατὰ τῶν ἐξωθεν ἐπιδράσεων, ἀφ' ἐνὸς μὲν παράγομεν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς θερμότητα, ἀφ' ἑτέρου δὲ κεκτῆμεθα διαφόρων ἰσχυρῶν μέσων πρὸς μετρίασιν τῆς ὑπερβαλλούσης θερμότητος.

II

Διὰ τοῦ εἰσπνεομένου ὀξυγόνου καίομεν τὸν ἄνθρακα καὶ τὸ ὑδρογόνον τῶν σιτίων ἢ τῶν ἰστών ἡμῶν· ἀλλὰ πλὴν τῶν πηγῶν τούτων τῆς ζωϊκῆς θερμασίας, τῶν ἐν τῷ ὁργανισμῷ καύσεων δηλονότι, ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι πηγαὶ ζωογονίας καὶ αὗται εἰσὶν αἱ ἐπόμεναι·

1) Τὸ ἥπαρ, διότι τὸ ἀπογέννημα ἢ προῖον τῆς πέψως μετὰ τοῦ αἵματος τῆς φλεβῆς τῶν πυλῶν διέρχεται δι' αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ δὲ μεταποιεῖται τὸ ἄμυλον εἰς σάκχαρον, οὗ ἕνεκα καὶ θερμότερον τὸ δι' αὐτοῦ διερχόμενον αἷμα.

2) Οἱ νεφροὶ καὶ σιελογόνοι ἀδένες, ὧν ἐπίσης τὸ αἷμα θερμότερον.

3) Φυσικαὶ τινες αἰτίαι· καὶ

4) Ἡ κίνησις τοῦ αἵματος. Ἀλλὰ τῶν τεσσάρων τούτων πηγῶν τὴν παραγωγικὴν ποσότητα τῆς θερμότητος δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν, μόνον δὲ ἐκ τῆς καύσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ καὶ ὑδρογόνου τῇ ἐπιτηρείᾳ τοῦ εἰσπνεομένου ὀξυγόνου ὑπολογίζεται.

Περὶ τῆς εἰδικῆς χώρας τῆς παραγωγῆς τῶν καύσεων, παρὰ τοῖς ἀκριβολογοῦσι τῶν φυσιολόγων, ὑπάρχουσι δύο γνώμαι, ἀμφότεραι ἐπὶ πειραμάτων ἐρεϊδόμεναι, δηλ. οἱ μὲν αὐτῶν πιστεύουσιν ὅτι ἡ ὀξείδωσις καὶ παραγωγή ἀνθρακικοῦ ὀξέος, λαμβάνει

χώραν ἐν τοῖς ἐνδον τῶν τριχοειδῶν, ἕτεροι δὲ φρονοῦσιν ὅτι τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ παράγεται ἐν τοῖς ἰστοῖς καὶ οὐχὶ ἐν τῷ αἵματι, δηλ. οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὡς ἔδραν τῶν ἀναπνευστικῶν καύσεων παραδέχονται τὰ ἐνδον τῶν ἰστών, αὐτοὺς τοὺς ἰστούς.

Ἡ παραγομένη θερμότης διαχέεται καθ' ὅλον τὸ σῶμα ὑπὸ τοῦ κυκλοφορικοῦ ροῦ τοῦ αἵματος, καὶ τούτου ἕνεκα ὅσῳ χώρα τις ἀριθμεῖ πλείονα ἀγγεῖα αἱμοφόρα, τόσῳ καὶ θερμότερα εἶναι.

III

Κατὰ τῆς ἐξωθεν ψυχρότητος προασπίζεται τὸ σῶμα ἡμῶν καὶ ἐξουδετεροῖ τὰ δυσάρεστα αὐτῆς ἀποτελέσματα, διότι ὁλόκληρος ὁργανισμὸς ἐπενδύεται ὑπὸ κερατίνου στρώματος, ὁποῖον ἡ ἐπιδερμὶς, πρὸς δὲ πλεῖσται χώραι τοῦ δέρματος φέρουσι τρίχας, ἐν δὲ τῷ δέρματι ὑπάρχει τὸ λιπῶδες στρώμα.

Κατὰ δὲ τῶν ὑπεραυξήσεων τῆς ἐξωτερικῆς θερμότητος, χρησιμοποιοῦνται διάφορα ὄργανα, κυρίως ὅμως αἱ ἐκ τῶν πνευμόνων καὶ τοῦ δέρματος ἐπιγεγόμεναι ἐξατμίσεις, δηλ. ἡ ἐξατμίσις ὑδρατμῶν καὶ ἡ τοῦ ἰδρώτος ἔκκρισις ἐκ τῶν ἰδρωτογόνων ἀδένων.

Π. Β. ΠΕΡΙΔΗΣ.

Ο ΘΕΟΣ ΓΙΝΩΣΚΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ

*Εκ τινος καλύβης τοῦ χωρίου *** ἐξήρχετο μὲ ψάθαν εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ πέδιλα ἐξ ἀκατεργάστου βοῦτου δέρματος πλεγμένα 25ετῆς νεανίας· ἐκ τῶν ὤμων καὶ τῶν χειρῶν τοῦ ἐξηρτῶντο πλεκτάναι σκορόδων ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου τοῦ ἦν διακεχυμένη ἱερά τις ἀπλότης.

Ἐν τῇ συμφώνῳ μὲ τὴν φύσιν χωρικῇ ζωῇ ἀκμάζει ὄντως ἡ ἀθωότης· ἐκεῖ σπανίως εἰσχωρεῖ ἡ ἐπιπολάζουσα ἐν ταῖς μεγάλαις κοινωνίαις κακία. Ἡ ἀθωότης ὅμως αὕτη ἀνευ ἀντιδράσεων ἀναπτυσσομένη εἶνε ἄνθος καὶ ἐν τῇ ἐαρινῇ αὐρᾷ ὑποκείμενον εἰς κατάπτωσιν ἀνευ γνώσεως τοῦ κακοῦ ἀποβαίνει δυσχερεστάτη ἡ τοῦ καλοῦ διατήρησις.

— Θὰ ὑπάγω εἰς τὴν πόλιν, διελογίζετο ὁ Ἰωάννης· ἐκεῖ γίνεται ἐξόδευσις τοῦ εἵδους τούτου· τῶρα μάλιστα εἶνε ἡ ἐποχὴ τοῦ θ' κερδίζω χρήματα καὶ καμμὶὰ φορὰ δὲν θ' ἀφοβοῦμαι νὰ μὲ μεταβάλλῃ ὁ καύσων εἰς πηγὴν ὅλην ἀλμυροῦ ἰδρώτος...

Καὶ ἀκολουθῶν μίαν ὁδὸν ἄγουσαν δι' ἀποκρήμνων, ὡς συνήθως συμβαίνει παρ' ἡμῖν, καὶ ἀποτόμων ἀτραπῶν ἐβόασεν εἰς Ἀθήνας. Ἐδῶ ἐπεσκέφθη τὰς διαφόρους ἀποθήκας, ἀφοῦ ἐξώδευσε ὅσα εἶχε φέρει μεθ' ἐαυτοῦ, καὶ ἠγόρασε κατ' ἀρχάς μίαν καλὴν ποιότητα· τὴν δευτέραν φορὰν τινὰ τούτων ἔρχισαν νὰ σήπωνται· ἡ ἀξία ὑπερέβαινε τὸ μέχρι τοῦδε κέρδος καὶ ἤρchiσε νὰ ἀνησυχῇ. Ὡς εἰκὸς παρεπονέθη διὰ τοῦτο εἰς τοὺς συναδέλφους τοῦ καὶ οὗτοι τὸν συνεβούλευσαν νὰ ἀναμίξῃ ταῦτα μετὰ τῶν ὑγιᾶν· ἔπραξε τοῦτο χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι ἀμαρτάνῃ ἢ τοῦλάχιστον ὅτι ἐὰν ἐννοηθῇ δὲν θ' ἀκατορθώσῃ νὰ πωλήσῃ πλεόν·